

homilija

1. Homilija Franje kardinala *Kuharića*

RAST UNUTARNJEG ČOVJEKA

„Mladiće potiči da budu razumni!” (usp. Tit 2,6).

Dragi oci nadbiskupi i biskupi!
Draga braćo svećenici!
Drage sestre u Isusu Kristu!

Riječ Isusova uvijek je riječ Božja. Parabola o sijaču iznosi proročanski budućnost ove riječi u ljudskim savjestima, u životu Crkve, u povijesti svijeta. To vrijedi za ono vrijeme kad se Isus pojavio i kad je navijestio kraljevstvo Božje. To vrijedi za danas i to će vrijediti do konca svijeta. Božja riječ sijana u srce može donositi rod i ne mora donositi rod. Isus tumači što se sve s njom dogada da ne donosi plod-a i što se dogada da donosi plod.

U proljetno jutro 7. ožujka 1274, nedaleko od Rima, u samostanu cistercita u mjestu Fossanova napustio je ovaj svijet veliki teolog, siromašni dominikanac i Božji svećenik Toma Akvinski. Iako bolestan, ali poslušan, možemo reći, do smrti, pošao je na molbu pape Grgura X. na sabor u Lyon. (Na Saboru se uspostavilo krhko i nikad do kraja provedeno jedinstvo s Istočnom Crkvom.) Na tom saboru Toma, uz Bonaventuru i Alberta Velikog, trebao je biti veliki suradnik. Međutim, na tom putu dovršio se njegov životni put koji je započeo u Akvinu i prolazio kroz postaje Montecassina, Napulja, Pariza, Kolna, pa opet Pariza, Rima, pa opet Pariza i konačno Napulja.

Sjetimo se da je taj mladi čovjek, boreći se za svoju vjernost Božjem pozivu, bio čak i otet od svoje vlastite braće i proveo 15 mjeseci u zatočeništvu, ali je ostao vjeran svome pozivu i svome odazivu Bogu.

Bio je Tomin život razmjerno kratak (49 godina), ali pun sadržaja, sav u službi Istine. Na njemu se ispunila riječ Knjige Mudrosti: „Pomolih se i razbor dobih; zavapih i primih duh mudrosti... Zato neka mi Bog dade govoriti kako me savjetova, i misliti misli dostoje darova njegovih, jer on je vođa mudrosti i ispravlja mudra-će...” (Mudr 7,7; 15–16).

Uvijek je to istina. Bila je to ona mudrost o kojoj piše apostol Pavao Korinćanima: ....A mi propovijedamo Krista Raspetoga... Božju silu i Božju mudrost. Jer

ludo Božje mudrije je od ljudi, i slabo Božje jače je od ljudi” (1 Kor 1,23–25).

Bog u tajni svoje biti i svoga Trojstva, Bog utjelovljeni, raspeti i uskrsnuli, čovjek grešni i otkupljeni, Crkva i vječna budućnost čovjekova, u sve te tajne uranjava je Tomin duh voden svjetлом odozgo. Taj veliki Šutljivac znao je biti tako usredotočen u neizrecivu Božju stvarnost, u puninu Istine, da nije primijetio ni oluju na moru, koja je tresla ladom. „On je plovio pučinom drugog mora i pod drugim nebom.” Taj teolog s naslovom Angelicus, poštivalac ljudskog razuma, na koljenima pred križem ili svetohraništem, tražio je svjetlo za svoj razum jer samo Duh Božji proniće sve, i dubine Božje (usp. 1 Kor 2,11).

Dok je tako molio pred križem, kaže predaja, progovorio mu je Isus s križa: „Dobro si pisao o meni, Toma, kakvu nagradu želiš?” Toma je odgovorio: „Samo tebe, Gospodine! Sve što sam pisao, predam mnom je kao pljeva!”

Taj nenadmašivi misilac bio je šutljiv i poniran pred svetom, apsolutnom Istom.

Istina pak euharistije ispunila mu je srce ljubavlju koju je izrazio pjesmom božanskog oficija u čast sakramenta tijela i krvi Kristove. Razum, zabliješten tolikom tajnici, prepustio je srcu da govori, pjeva, zahvaljuje i klanja se.

Taj teolog sav uronjen u vjeru Crkve i ispunjen ljubavlju prema Crkvi moli svoju posljednju molitvu primajući popudbinu: „Prđimam te, Otkupnino moje duše! Iz ljubavi prema tebi sam studirao, u noćima bđio i neumorno radio. O tebi sam propovijedao i naučavao. Nikada nisam protiv tebe nešto rekao. Ne ustrajem tvrdoglavu na svom mišljenju, ako bih se štogod krivo o tome sakramentu izrazio. Podvrgavam to sudu Svetе Rimске Crkve. U poslušnosti prema njoj dijelim se sada s ovoga svijeta” (Die Heiligen in ihrer Zeit, sv. II, Mainz, 1966, str. 82).

Učitelje takvog duha trebaju mladi danas, kao i uvijek, da bi našli Boga, uzvjevali ljubavi Isusa Krista, shvatili Crkvu kao svoju duhovnu majku i domovinu svoje duše. Učitelje takvog duha trebaju mladi danas, kao i uvijek, da bi spoznali punu istinu o čovjeku i smisao života i da bi išli pravim putem k vječnom cilju. Tko god govori u ime Božje i naviješta Evandelje Božje ljudima, mora biti skrušen i poniran da bi bio ispunjen Božjom mudrošću. Bog nije predmet, Bog je osobna Ljubav. S čovjekovom se dušom ne prave pokusi nego joj se naviješta Istina da bi u Istoni živjela ljubav. Tko god propovijeda sebe, ne naviješta Boga makar i govorio što god o Bogu. Prava vjera ne može biti bez ljubavi. Govori se o onom koga se ljubi; govori se i onima koje se u Bogu voli.

Dobro je o tome razmišljati u ovom Teološko-pastoralnom tjednu koji je usredotočen na temu: Navještaj vjere mladima.

Sa sv. Tomom molimo za mudrost. „A mudrost odozgor ponajprije čista je, zatim mirotvorna, milostiva, poučljiva, puna milosrda i dobrih plodova, postojana, nehinjena” (Jak 3,17).

Vjerovjesnici ne nude svoja mišljenja ni tude hipoteze nego Božju riječ. A apostol Pavao piše Korinćanima: „Doista, ja od Gospodina primih što vama predadoh...” (1 Kor 11,23). To vrijedi za euharistiju ali to vrijedi i za sav sadržaj Božje riječi. Zato on piše i svom učeniku Timoteju: „...Što si od mene pred mnogim svjedocima čuo, to predaj vjernim ljudima koji će biti sposobni i druge poučiti” (2 Tim 2,2).

Solunjanima pak piše: „Uistinu, naše poticanje ne proistjeće iz zablude ni nečistoće, ni prijevare, nego kako je Bog prosudio povjeriti nam Evanelje, tako ga i navješćujemo – ne kao da želimo ugoditi ljudima, nego Bogu koji prosuduje srca naša” (1 Sol 2,3–4). Zaista, Evanelje koje treba navijestiti ne samo mladima nego i svim ljudima, ne prekraja se prema ukusu svijeta.

Odgoj, osobito vjerski odgoj, umjetnost je koja oblikuje unutarnjeg čovjeka; sruđuje s moćima ljudskog duha da se razvije i da izraste zreo čovjek, skladan čovjek u kojem su uskladjeni razum i srce, volja i savjest s Božjom riječju.

To si pitanje moraju postaviti roditelji. To si pitanje moraju postaviti i vjeroučitelji, a isto tako i svi oni koji na bilo koji način mogu utjecati na odgoj čovjeka.

Mlado biće u svom rastu nije prepusteno samom sebi, nego je izloženo i utjecajima drugih ljudi s kojima se susreće i s kojima živi. Ti utjecaji mogu biti pozitivni, ali isto tako i negativni. Budući da je čovjek u sebi ranjen posljedicama istočnog grijeha, može biti otvoren više negativnim nego pozitivnim utjecajima. Urođeni egoizam sa svojim očitovanjima požude tijela i požude očiju i oholosti života (usp. 1 Iv 2,16) može biti tako snažan u čovjeku da u njemu bujuju zle sklonosti i raste negativna ličnost. I sjeme Božje riječi je ugušeno. Pogotovo se to može dogoditi kad izvana prima zle sadržaje, zle primjere, čak i zle poticaje, a nisu mu pružene pozitivne vrijednosti.

Dok smo mi stariji rasli, obitelji su još zajednički molile; nedjelja se slavila misom; škola nas je vodila u crkvu; moral u javnim sredstvima bio je barem donekle poštivan; bili smo poštedeni od nekih negativnih utjecaja. Nemoral se je događao u užim krugovima. Uglavnom, živjelo se u zdravim obiteljima i u zatišjima.

Danas je sve drugčije. Sredstva javnog priopćivanja nova su i moćna su. Tisak, filmovi, televizija, radio ispunili su cijeli svijet svojim sadržajima i svojim porukama. Osobito utjecajna televizija, riječju i slikom, prisutna je gotovo u svakoj obitelji. U mnogim je obiteljima u središtu pažnje i isključila je ne samo zajedničku molitvu nego je i obiteljsku međusobnu komunikaciju umanjila. One stvari koje su se nekoć skrivale i kojih se je stidjelo, sada imaju puno pravo javnosti i sve prisutnosti. Preljubi, pornografija, ubojsvta i nasilja, psovke i nije kanje svih duhovnih vrijednosti, sve to ima mogućnost ulaska u svaku obitelj i u svaku klauzuru. Ti pak utjecaji imaju veću moć od onih pozitivnih sadržaja koji istim sredstvima mogu isto tako doći u svaku kuću. Kojih sadržaja ima više?

Danas situacija postaje težom i zbog toga što su Crkva i kršćanske vrijednosti potisnute u privatnost i čak proglašene preživjelima i negativnim. Odgojni utjecaj Crkve na mlade ocijenjen je u nekim krugovima i izrečen u nekim napisima kao poguban, čak i opasan. Osobito je odbačeno kršćansko shvaćanje seksualnosti. Ako je zanijekan Bog, zanijekana je čovjekova duhovna stvarnost. S tog polazišta u vidokrug čovjekove misli više ne ulazi transcendencija ni vječnost. U središtu je pažnje vremenitost i tjelesnost. Kada pak savjest gubi transcendentno uporište, osvjetljenje i opravdanje, urođeni egoizam ima pred sobom širok put u sve moguće ispade i zloporabe. Tako su mladi izloženi opasnosti čudorednog i misaonog ništavila, što se naziva nihilizmom. Nihilizam pak stvara potpunu pustoš u duši i ta se praznina nastoji nečim ispuniti, pa tako vodi u alkohol, drogu, seks, nasilje, pre-

zir svih vrijednosti. Tako mnogi mlađi ljudi postaju izgubljena generacija i nesretni naraštaj koji umnaža nasilnike, čak i samoubojice. Svjedočanstva za to ima, na žalost, mnogo.

Ali ne može se živjeti od praznine. Ne može se živjeti čovjeka dostojan život niti od idola kako god se oni zvali. Smisao čovjekova postojanja ne može biti ništavilo. Čovjek u svojoj srži nosi svoju autentičnu istinu. Ta istina može biti prigušena, pogažena, zamraćena. To je tragično stanje čovjeka. Međutim, ta se istina ipak javlja iz tih skrivenih dubina i nastoji se probiti u svijest kao veliko pitanje: zašto? odakle? kamo? Ne može čovjek ostati trajno zaglušen galamom vanjskih dojmova a da sam sebi ne postavi pitanje makar u trenucima samoće: Tko sam zapravo ja?

Činjenica je da je u svijetu prisutno među mlađima određeno gibanje u smjeru vjere. Iz iskustva praznine počinje traženje smisla i Punine, a to je Bog. To je ustanova i Izvanredna sinoda biskupa prošle godine. Tu su se čuli glasovi iz svih krajeva zemlje. Sinoda priznaje da je svuda u svijetu naviještanje vjere i moralnih načela koja proizlaze iz Evandelja u pogibelji. „Znanje vjere i priznavanje moralnog reda svedeno je na minimum!”

Ali ipak, izjavljuje Sinoda: „Unatoč sekularizma postoje znakovi povratka svetome. Ima danas znakova novog glada i žedi za transcendentnim, božanskim. Da podupremo taj povratak svetome i nadvladamo sekularizam, moramo otvoriti pristupe k dimenziji „božanskoga” ili misterija i ponuditi ljudima temeljne istine vjere... Stoga se zahtijeva novi zamah evangelizacije i sistemske katehizacije... Kateheze moraju danas ponovno biti, kao što je bilo u početku Crkve, put koji uvodi u liturgijski život (mistagoške kateheze).”

Sinoda, također, ne skida odgovornost s nas samih za to da su mlađi u Crkvi tu i tamo gledali samo čistu zemaljsku instituciju. „Nismo li im sami dali za to povođa – kaže Sinoda – kad smo im suviše govorili samo o obnovi vanjskih struktura Crkve a malo o Bogu i o Kristu? Katkada je manjkalo razlikovanje duhova ne praveći dovoljno razlike između zakonitog otvaranja Koncila svijetu i prihvaćanja reda i mentaliteta sekulariziranog svijeta!” (Rel.).

Čuli smo, a i posljedice su vidljive, da se je u nekim zemljama, pogotovo bogatog Zapada, kateheza svela na socijalne i horizontalne dimenzije. Kad se pak govorilo o obnovi crkvenih struktura, onda je to često bilo stvaranje neraspoloženja, negdje čak i mržnje prema učiteljstvu Crkve, prema Papi i biskupima. U ime čak kršćanskih tobože vrijednosti zanijekane su temeljne vrijednosti i propovijedalo se lažnoga „krista”. Zbog takvih negativnih pojava protiv vjere i Crkve Sinoda je odlučila da se izradi Katekizam II. vatikanskog sabora da cijela Crkva zna što vjeruje i da to vjeruje svuda u svijetu i u svako vrijeme.

Ako čitate pažljivo koncilske dokumente od početka do kraja u njihovoj cjelini, onda vidite jasno da je čitav sadržaj utemeljen na cjevitoj vjeri Crkve. U diskusijama Sinode postavilo se je pitanje u čije su se ime zanijekali temelji vjere Crkve. U ime Sabora zanijekalo se Isusovo božanstvo, zanijekala se Isusova realna prisutnost u euharistiji, zanijekalo se i toliko drugih istina vjere koje Crkva smatra kao poklad primljen od Gospodina Isusa Krista. Zanijekala se i Marija, Majka Spasiteljeva i njezino djevičanstvo, što je sadržaj vjere Crkve jer s djevičanskim utje-

lovlijenjem Sina Božjega počinje novi svijet, otkupljeni svijet. To je izričita vjera Crkve.

Dakako, svim tim idejama nema granica, one prodiru, i kod nas se pokušavaju unijeti u Crkvu, na što ne možemo šutjeti. Sva krivovjerja suvremenog svijeta su protiv Sabora jer je Sabor velika cjelovita isповijest vjere Crkve. Zato je Sinoda nglasila: „Crkva je ista u svim saborima.“ Ona ista živi svoj život svojim bićem i misterijem od Jeruzalema do Drugog vatikanskog sabora i do konca svijeta.

Suvremena situacija svijeta, a osobito sudbina mladog naraštaja, poseban je izazov Crkvi, a to znači i nama biskupima i svećenicima. Što nam je činiti? Naviješati nam je vjeru, vjeru sigurnu, cijelu, čistu kako nam je predana Pismom, Tradicijom i Učiteljstvom Crkve zajamčena. Propovijedati nam je cijelo Evandelje! Mladi imaju pravo na istinu i to cijelu istinu i ne žele hipoteze. Ne smijemo zatajiti evanđeoske zahtjeve ni kad je riječ o čistoći i pravednosti i суду, o čemu je govorio Pavao Feliks i Druzili (usp. Dj 24,25). Odgojitelji čovjeka u ime Božje, u ime Kristovo i u ime Crkve moraju najprije sami iskreno ljubiti Boga, ljubiti Krista i ljubiti Crkvu. Crkva je sveti Misterij kojim se Bog objavljuje ljudima za njihovo spasenje. To je Sinoda na temelju koncilske nauke ponovno naglasila.

Iz te ljubavi prema Bogu, prema Isusu Kristu i prema Crkvi vjeroučitelj će ulijevati istu ljubav u mlade duše! Uvjerit će samo ako živi što govorи. Uvjerit će ih samo kao svjedok koji je pripravan umrijeti za Boga i Evandelje.

U intervjuu u „Svetoj baštini“ obraćenica Tatjana Goričeva, na pitanje: Gdje vidite priliku za oživljavanje vjere?, odgovara:

„Ja je vidim u samostanima, molitvi i postu. Vidim je tamo gdje se može očekivati kršćanska korjenitost: svagdašnja spremnost kršćanina da umre za Boga... Još bih rekla da je na Zapadu pre malo svećenika koji imaju snagu zastupati korjenito kršćanstvo i zahtijevati od ljudi žrtvu“ (Sveta baština, prosinac 1985., str. 5).

Jedan mladić iz Rusije ovako zahvaljuje za vjersku emisiju na radiju: „Jednog proljetnog dana 1965. sasvim sam slučajno pronašao val vaše emisije i prvi put sam čuo kako odjekuje Kristova Radosna vijest. Slušam vas od tada redovito. Beskrajno sam vam zahvalan za te divne poruke vjere. Hvala vam što ste me naučili gledati svijet novim očima“ (I. C. I., 17. 8. 1977., str. 25–31).

Odgoj za Boga je nezamisliv bez Božjeg djelovanja u duši. Stoga je neostvariv bez molitve i žrtve. Ne donosi plodove ako nije potvrđen svjedočanstvom života onih koji su poslani naviještati Evandelje. Sinoda kaže: „Budući da je Crkva u Kristu misterij, mora je se smatrati znakom i sredstvom svetosti... U najtežim prilikama kroz cijelu povijest Crkve uvijek su sveci i svetice bili izvor i početak obnove. Danas silno trebamo izmoliti od Boga svetaca... Za sve kršćane Blažena Djevice Marija, koja nam je Majka u redu milosti (usp. LG 61), primjer je svetosti i potpunog odgovora Božjem pozivu (usp. LG glava VIII)“ (Relatio finalis). Primjeri svetaca više odgajaju nego apstraktan govor.

Uloga majke u čovjekovu odgoju je nenadomjestiva. Tako je i uloga Božje Majke i Majke Crkve u vjerničkom odgoju nezamenljiva. Povjerimo joj, predajmo joj svoje vjeroučenike. Posvetimo ih njezinu Srcu! Ona će nam sigurno pomoći da ih dovedemo k jedinom Otkupitelju čovjeka – Isusu Kristu! Tako neka bude! Amen!

Uzoriti gospodine kardinale,
poštovana braćo u episkopatu,
draga braćo svećenici!

Želim prije svega izraziti svoju radost što sam danas s vama i od srca zahvaliti dekanu Teološkog fakulteta patru Bonaventuri Dudi na ljubaznom pozivu da predsjedam današnju koncelebraciju.

Ovaj godišnji sastanak omogućuje vam da oživite svoje svećeničko bratstvo i u isto vrijeme obogatite jedan drugoga izmjenom misli i pastoralnih iskustava. Oso-bito me veseli da mogu svakome od vas uputiti svoj bratski pozdrav i iskazati iskre-no poštovanje, zato što – ne bez žrtava – dan za danom vršite službu svome na-rodu. Siguran sam da je Gospodin drag vaš svakodnevni napor, koji Crkvi dopu-šta rast, dapaće, koji joj dopušta da se „probudi u dušama”, kao što se sretno izrazio Romano Guardini.

Riječ Božja koja je maločas bila naviještena stavlja pred nas jedan ključni tekst, odraz kompleksne stvarnosti, u kojoj smo pozvani vršiti svoju pastoralnu djelatnost, prije svega s obzirom na mlade, koji su ovih dana predmet naših razmišljanja i pre-okupacija.

Vi se s pravom pitate: Kako danas navijestiti mladima Isusa Krista? Kako im prenijeti bogatstvo vjere? One vjere koja čovjeku otvara nove vidike, vidike do ko-jih svojim vlastitim razumom ne bi nikada došao; vjere koja diže pogled iznad ho-rizonta ljudske ograničenosti; vjere koja povezuje vrijeme s vječnošću. To je vjera koja sav svijet ujedinjuje u veliku ljudsku zajednicu s Kristom raspetim i uskrsnu-lim, kao glavom na čelu novoga čovječanstva. Mladi žele postati slobodne i samostalne ličnosti, otvoreni su prema onome što je novo, ne žele da se njima manipu-lira, da im se nameće ideologija. – No, s druge strane, ti isti mladi osjećaju da ne mogu promijeniti svijet starijih, često moraju voditi dvostruki život, osobito što se tiče vjere, jer biti vjernik je zahtijevno i koji puta traži žrtve.

Dio mlađih bježi od stvarnosti u apatiju, seks, drogu, alkohol.

U tom kontekstu „izide sijač da sije sjeme“ (Mt 13,4).

Sugestivnim slikama, uzetim iz poznatog iskustva svoga naroda, Gospodin nam otvara oči prema tajni ljudskog srca, u koje smo pozvani sijati istinu i ljubav. Evan-deoska prispodoba o sijaču otkriva nam različitost terena na koji pada sjeme riječi.

Dok je sijao, neko zrno pade kraj puta. Pozobaše ptice. Neko pade na kamenito tlo, neko opet pade u trnje i ne donese ploda. Neko, napokon, pade na dobру zem-lju i donese rod (usp. Mt 13,4–9).

Draga braćo, ovo je složena slika ljudskog srca, koju nam prezentira sam Isus. Naša zadaća sijača Evandelja nije lagana, nije zapravo nikada bila lagana.

Da ta riječ padne na dobru zemljу i da donese obilat rod, to je veliki problem Crkve danas. Ako Crkva ne bude odgojila mlade u vjeri, u pitanje je stavljen po-sljanje Crkve, njezin navještaj Radosne vijesti današnjem svijetu, i onome sutra. Crkva ne može i ne smije ostati indiferentna na goruća pitanja i probleme o Bogu, svijetu, vjeri i nevjeri, ateizmu i antiteizmu. Kriza vjere u odrasloj dobi, koja zavr-

šava u indiferentizmu, ima svoje korijenje u mladosti kad čovjek nije riješio taj krizni problem.

Kako sijati riječ? – Na Kristu Gospodinu to učimo. On je Učitelj koji Božju riječ naviješta, razlaže, tumači, pojašnjava. On riječ oblači u prispopobe, parabole. On voli ljudе, njima je bliz, za njih ima vremena, sućuti, pažnje, razumijevanja. Kad slušamo Kristove riječi, koje spadaju u bit evandeske poruke, susrećemo njegovu osobu, otkrivamo crte njegova karaktera, vidimo naslikan njegov lik, njega samoga. One otkrivaju tajnu njegova života, njegovo zanimanje i zalaganje za slušače. One zrače toplinu i prodiru u ljudske duše. Ljudi su „vijseli o njegovoj riječi“ – zapisaо je sveti Luka. Njegove riječi očaravaju ljudе da su ostali i po nekoliko dana s njime, ne zato što im je obećavao raj na zemlji ili kule u zraku, ili što bi on zadovoljavao ljudsku znatiželju i čežnju za avanturama, nego zato što on u svojim riječima pokazuje put k Ocu i Očev put k nama, a taj put jest Krist Gospodin sam. Njegova riječ i on su jedno. Zato su ljudi ostajali s njime. – Nije li danas nastala situacija u kojoj je mnogo mlađih skupljeno na brdu i čekaju da im se progovori, a nema Isusa da im govori? – Svećenikova je zadaća da bude učitelj. Ne da manipulira drugima, nego da naviješta Boga. Pozvani smo, braćo svećenici, da budemo svjedoci dogadaja spasenja, svjedoci pashalnog misterija. A svjedok mora biti prisutan događaju. Mi moramo pashalni misterij vidjeti, čuti, osjetiti, doživljavati. Naša će riječ pokretati druge ako bude prije nas pokretala. Ako bude ispunjena Božjom blizinom, ako gori od Božje ljubavi i vatre, poput grma koji je gorio a nije izgarao (usp. Izl 3,2).

Često nas se optužuje da više govorimo i diskutiramo o Božjoj poruci nego što je živimo. Trebalo bi zapravo biti obratno, da budemo kao apostoli, kojima je najvažnija stvar bila navještaj i radikalno svjedočenje bilo gdje – „Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakome stvorenju“ (Mk 16,15) – pa i do skrajnih posljedica – „Eritis mihi testes...“ (Dj 1,8).

Trebamo odgajati ljudе da budu s nama svjedoci „u Jeruzalemu, u svojoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje“ (Dj 1,8).

Isus Krist je pastir, dobri i vječni, koji život svoj položi za prijatelje svoje (usp. Iv 10,11). On je princip jedinstva i zajedništva u Crkvi. On svojoj zajednici poklanja sebe. On ne dokazuje i ne prepire se. Poziva na slobodu i svijest vlastite odgovornosti.

Mladima treba dati punu istinu; istinu o vjeri, Evandelju, Kristu Gospodinu, Crkvi, Bogu. Objektivno i ispravno. Otkriti im Isusovu osobu.

Pitajmo se s mladima: kakvu vrijednost ima Isus za mene osobno, za društvo u kojem živim, za svijet u kojem se nalazim? Tko je taj Isus na čiju riječ ljudi ostavljaju svoje mreže, idu za njim i sve stavljaju na kocku? – Govorio je s autoritetom kakvim nitko nije prije njega niti poslije njega govorio (usp. Mk 1,22).

Nakon informacija dolazi formacija. To je onaj stupanj na kojem se vrši međusobna razmjena. Riječ je dakle o tome da mlađi čovjek shvati i otkrije Isusa, ne kao prošlost, kao nekoga koji je živio prije dvije tisuće godina, nego kao nekoga koji je danas važan za mene i za svijet, koji je danas živ, koji zove slušača na obraćenje i na susret u vjeri. To je poziv da mlađi reknu svoj životni da ili ne Kristu.

Ako naš vjeronauk i rad s mladima dode dotle da Krist za njih postane živ, dio života, životni suputnik, onda smo im prenijeli Božju poruku. Ako ne, onda u našem radu s mladima nešto nedostaje. Mi zovemo mlade ne samo na samostvarene, samoispunjene, nego da transcediraju sami sebe. Da nalaze Gospodina u molitvenoj tišini, da ga prepoznaju u lomljenju kruha i u najmanjem od njegove braće. Vodimo ustajno svoje mlade prema ovome cilju. I kad se mlađi osobno budu susreti s Kristom, dogodit će se čudo s Jakovljeva zdenca: „Kad su Samarijanci došli k Isusu, zamoliše ga da ostane kod njih. I ostade ondje dva dana. Mnogo ih više poče vjerovati u nj zbog njegove nauke, te su ženi govorili: 'Ne vjerujemo više zbog tvo-
ga govora, jer smo sami čuli i znamo da je on uistinu Spasitelj svijeta' ” (Iv 4, 40–42).

Da djelujemo na svijet mlađih, da nosimo u sebi silu koja je kadra preobraziti svijet – to je naše svećeništvo. Stvarnost je da smo mi svećenici otajstveno i životno vezani s Kristom svećenikom, koji je u Novom i Vječnom savezu postao „i oltar i žrtveni Jaganjac” (Vazmeno predslolvje V).

Doista, po svome svećeništvu mi smo Kristovi glasnici i svjedoci pred Božjim narodom, čiji znatan dio sačinjavaju mlađi.

Po svome svećeništvu mi smo također djelitelji Božjih tajna, koji imaju vlast preobražavati, podizati, posvećivati duše.

Po svojoj misiji mi postajemo slični Kristu, koji navješta Radosnu vijest Kraljevstva, i postajemo slika Sina Božjega, koji je došao da otkupi ljude, da „imaju život, u izobilju da ga imaju” (Iv 10,10).

Pro Christo legatione fungimur” (2 Kor 5,20).

On nas treba: preko nas on gradi kuću Ocu, kao što smo čuli u današnjem prvom čitanju (usp. 2 Sam 7,4–17). Ali to je kuća od živog kamenja, gdje mlađi imaju temeljnju ulogu. Na nama je da znamo voditi taj današnji i sutrašnji narod prema divnim horizontima kršćanske odgovornosti, bratstva i svetosti. Da, prema „novom neb-u i novoj zemlj-i” (Otk 21,1).

Amen.